

DIDÀCTICA DE LA LLENGUA I LA LITERATURA I

OBJECTIUS

1. Conèixer els fonaments sociològics, psicològics i pedagògics de l'aprenentatge de la llengua:
 - Conèixer el procés de desenvolupament del llenguatge en edats escolars i la seva relació amb el desenvolupament cognitiu, social i afectiu.
 - Conèixer els processos de comprensió i producció lingüístiques.
 - Conèixer els elements que intervenen en la interacció pedagògica a l'aula.
2. Tractar la llengua oral en les seves característiques i funcions específiques i en les seves interrelacions amb la llengua escrita.
3. Conèixer i adquirir criteris de valoració de la literatura de transmissió oral.
4. Conèixer les bases psicològiques i lingüístiques dels processos de lectura i escriptura i les diverses propostes metodològiques del seu ensenyament.
5. Adquirir recursos metodològics d'actuació a l'aula.

CONTINGUTS

1. BASES DE L'ENSENYAMENT DE LA LLENGUA
 - 1.1. Llenguatge i pensament: les funcions comunicativa i representativa del llenguatge. Desenvolupament del llenguatge.
 - 1.2. La interacció a l'aula com a factor de desenvolupament i aprenentatge.
2. L'ENSENYAMENT I L'APRENENTATGE DE LA LLENGUA ORAL I LA LLENGUA ESCRITA A L'ESCOLA
 - 2.1. Característiques i funcions de la llengua oral.
 - 2.2. El primer aprenentatge de la lectura i l'escriptura. Models explicatius dels processos i propostes metodològiques. Perspectives actuals.
 - 2.3. Propostes metodològiques.
 - 2.4. Organització de l'aula. Programació i avaluació.
3. LA LITERATURA DE TRANSMISSIÓ ORAL
 - 3.1. Les diverses manifestacions de la literatura oral: criteris de selecció i classificació del corpus existent: rondalles, endevinalles, jocs lingüístics, etc. a l'escola.
 - 3.2. Procediments d'explotació.

METODOLOGIA

- Exposicions a l'aula i comentaris sobre les lectures fetes a partir d'un guió.
- Observació i anàlisi de propostes, materials i situacions educatives concretes.
- Elaboració de propostes per experimentar a l'escola.
- S'alternarà el treball individual i el treball en grup en funció del tipus de programa i dels objectius que es vulguin aconseguir.

AVALUACIÓ

S'avaluaran, per mitjà de treballs i exàmens, els aspectes teòrics i pràctics del programa. Els criteris que es valoraran són:

- Coneixement dels continguts treballats.
- Capacitat d'anàlisi de les propostes, materials i situacions educatives.
- Capacitat per integrar la reflexió teòrica en l'elaboració de propostes pràctiques per a l'escola.

BIBLIOGRAFIA

TEMES 1 I 2

BRUNER, J.: (1985) *La parla dels infants*. Vic. Eumo.

- CAMPS, A.: (1986) *La gramàtica a l'escola bàsica*. Barcelona. Barcanova.
- FERREIRO, E i GOMEZ PALACIO, M.: (1982) *Nuevas perspectivas sobre los procesos de lectura y escritura*. México. Siglo Veintiuno.
- GRAVES, D.: (1991) *Didáctica de la escritura*. Madrid. Morata.
- LENTIN, L.: (1980) *Enseñar a hablar*. Madrid. Pablo del Río.
- Monogràfic: (1986) "Vygotski para maestros". *Cuadernos de Pedagogía* 141.
- " : (1989) "L'expressió oral". *Guix* 135.
- " : (1989) "La veu del llenguatge". *Perspectiva Escolar* 131.
- ROSALES, C.: *Didáctica de la comunicación verbal*. Madrid. Narcea.
- SMITH, C.B. i DAHL, K.L.: (1984) *La enseñanza de la lectoescritura: un enfoque interactivo*. Madrid. Visor/MEC.
- TOUGH, J.: (1987) *El lenguaje oral en la escuela*, Madrid, Visor/MEC.
- VILA, I.: (1987) *Vigotski: La mediació semiòtica de la ment*. Vic. Eumo.
- VILA, I.: (1989) *Adquisició i desenvolupament del llenguatge*. Barcelona. Graó.
- WELLS, G.: (1988) *Aprender a leer y a escribir*. Barcelona. Laia.

TEMA 3

- BRYANT, S.C.: (1963) *Com explicar contes*. Barcelona. Nova Terra.
- HURLIMANN, B.: (1964) *Tres siglos de literatura infantil europea*. Barcelona. Juventud.
- JANER MANILA, G.: (1982) *Cultura popular i ecologia del llenguatge*. Barcelona. CEAC